SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1417

av Samuel Pettersson m.fl. (S)

Rättvisa elstöd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av elstödets utformning med likvärdig ersättning i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skogen, malmen, vattnet och vinden blir till papper, stål och el här i norr. Men el är ingen lyxvara i Norrbotten. Den krävs för att värma husen under långa och kalla vintrar och håller vardagen i gång.

Trots detta fick länet som producerar stor del av elen till resten av landet stå utanför när Tidöregeringen betalade tillbaka till medborgarna. Det första elstödet gällde hushållens förbrukning under perioden 1 oktober 2021 till 30 september 2022 och betalades ut från februari 2023. Det gick till hushåll i elområde 3 och 4, med 50 öre per kilowattimme i elområde 3 och 79 öre i elområde 4. Norrbotten tillhör elområde 1 och fick alltså ingenting.

Inför vintern 2026 aviserade regeringen återigen ett elstöd. Denna gång omfattades hela landet, men orättvisorna bestod. Det tillfälliga stödet gällde förbrukning under januari och februari. Hushåll i elområde 1 och 2 fick 14 öre per kilowattimme, elområde 3 fick 26 öre och elområde 4 fick 29 öre.

Samtidigt präglades januari och februari 2026 av extrem kyla i norra Norrbotten. Många hushåll tvingades använda betydligt mer el än normalt för att hålla värmen, vilket ledde till kraftigt ökade elkostnader. Att Norrbotten trots detta fick det lägsta stödet i landet gjorde orättvisan särskilt påtaglig.

Det innebär att en villa i Norrbotten med 7 900 kilowattimmar i förbrukning under perioden fick cirka 1 100 kronor i stöd. Samma villa i elområde 4 skulle fått 1 850 kronor. Tidöregeringen uppgav att stödet beräknades som en andel av genomsnittspriset per elområde under januari och februari 2026, ungefär 15 till 25 procent. Men norrbottniska hushåll hamnade i bottnen av den skalan. Under januari låg genomsnittspriset i elområde 1 på 93,9 öre per kilowattimme, i elområde 2 på 94,2 öre, i elområde 3 på 108,4 öre och i elområde 4 på 113,0 öre. Under februari var motsvarande priser 98,8 öre i elområde 1, 98,5 öre i elområde 2, 110,2 öre i elområde 3 och 113,3 öre i elområde 4.

Elstödet på 14 öre i elområde 1 och 2 täckte alltså ungefär 14 till 15 procent av elpriset, medan stödet på 29 öre i elområde 4 täckte närmare en fjärdedel, nästan dubbelt så stor andel. Det är ett politiskt val om vem som räknas. Norrbotten producerar en stor del av elen som håller Sverige i gång. Att staten systematiskt ger norrbottningarna minst tillbaka är inte rimligt.

Sverige behöver inte fler ojämlika elstöd som slår orättvist mellan landsdelar. Det Norrbotten behöver och förtjänar är en elpolitik som ger hushåll och företag trygghet och stabila priser året runt.

När elpriser tillfälligt stiger kraftigt måste staten kunna agera, men då måste stödet vara rättvist utformat. Det innebär att hela landet omfattas från start, och att stödnivån speglar vad elen faktiskt kostar i varje område. Norrbotten ska aldrig igen stå utanför eller hamna sist i kön.

Utöver detta vill vi att högkostnadsskyddet utlöses vid lägre prisnivåer än Tidöregeringens föreslagna gräns, att flaskhalsintäkter kan användas för att stötta elkunder när priserna stiger, och att elnätet byggs ut i hela landet så att fossilfri el kan levereras dit den behövs. Samtidigt som elproduktionen behöver öka i södra Sverige.

Samuel Pettersson (S)

Ida Karkiainen (S) *Fredrik Lundh Sammeli (S)*